

Vergaderjaar 2009–2010

32 395 X

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2010
(wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Toelichting bij wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2010 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Defensie (X).

De in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De minister van Defensie,
E. van Middelkoop

B. BEGROTINGSTOELICHTING

De departementale begroting

1. Leeswijzer

Budgettair kader

Uit de hiervoor vermelde samenvattende begrotingsstaat blijkt dat ten opzichte van de begroting 2010 een bedrag van € 50,321 miljoen aan de begroting voor 2010 wordt toegevoegd en het begrotingsbedrag voor de ontvangsten 2010 met een bedrag van € 80,344 miljoen wordt verhoogd. Dit leidt tot een uitgavenbudget van € 8.511,267 miljoen en een ontvangstenbudget van € 500,359 miljoen. Het bedrag voor de in 2010 aan te gane verplichtingen wordt verhoogd met € 50,321 miljoen tot € 7.995,890 miljoen.

Samenvatting belangrijkste begrotingswijzigingen

Tot de belangrijkste begrotingswijzigingen kan worden gerekend de toekenning van € 44,4 miljoen door het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties en € 16,1 miljoen voor de uitvoering van de bescherming van ambassadepersoneel. Tevens is een investeringsbijdrage van € 12,0 miljoen ontvangen voor de Nederlandse deelname aan het C-17-initiatief van de NAVO om de strategische luchttransportcapaciteit te vergroten. Een eenmalige bijdrage van € 6,1 miljoen is door het ministerie van Economische Zaken toegekend voor de ontwikkeling van windenergie in Coevorden. Daarnaast vinden er diverse overhevelingen plaats tussen departementen, die het defensiebudget per saldo met € 2,6 miljoen verlagen. De belangrijkste daarvan is die naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de defensiebijdrage in de exploitatiekosten van het project C2000. Deze overheveling bedraagt € 3,4 miljoen. Een andere aanzienlijke mutatie is de eindejaarsmarge 2009, die het defensiebudget voor 2010 met € 106,1 miljoen verlaagt. De hogere ontvangsten van € 80,3 miljoen zijn het gevolg van een verschuiving van verkoopopbrengsten uit 2009 naar 2010. Bij de defensieonderdelen zijn de budgetten aangepast voor de uitgaven voor de personele- en materiële exploitatie en investeringen.

Toelichtingen

Per begrotingsartikel zijn de wijzigingen naar aard en oorzaak gerangschikt in een tabel met autonome en beleidsmatige mutaties. Naast de beleidsmatige mutaties worden ook omvangrijke autonome mutaties toegelicht. De wijzigingen in deze eerste supplettoire begroting 2010 hebben grotendeels een beleidsmatig karakter.

Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Op de website van Defensie (www.defensie.nl/missies) is actuele informatie beschikbaar over de verschillende crisisbeheersingsoperaties.

2. Het beleid

Algemeen

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2010, respectievelijk met € 50,321 miljoen en € 80,344 miljoen te verhogen.

De mutaties die tot deze aanpassingen leiden, worden in de Voorjaarsnota 2010 (Kamerstukken II, 2009–2010, nr. 1) opgenomen.

De cijfermatige aansluiting van de begrotingsstaten is als volgt:

Uitgaven

Stand geautoriseerde begroting 2010	€ 8.460,946	miljoen
Wijzigingen 1e suppletoire begroting 2010	+ € 50,321	miljoen
Stand Voorjaarsnota 2010	€ 8.511,267	miljoen

Ontvangsten

Stand geautoriseerde begroting 2010	€ 420,015	miljoen
Wijzigingen 1e suppletoire begroting 2010	+ € 80,344	miljoen
Stand Voorjaarsnota 2010	€ 500,359	miljoen

Overzicht uitgavenmutaties

Bedragen x EUR 1 miljoen*

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Begroting 2010 (incl. amendement)	323,5	608,4	1.359,9	717,3	395,4	2.336,5	1.145,2	2,2	- 85,0	1.657,6	8.460,9
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2010											
1. Definitieve eindejaarsmarge 2009									- 106,1		- 106,1
2. Overhevelingen tussen departementen	44,4				10,3	17,4	2,7		1,2	0,0	76,0
3. Herschikking tussen defensieonderdelen		- 4,7	24,6	3,8	5,9	- 77,2	- 59,9		101,5	6,0	0,0
4. Bijstelling ontvangsten Domeinen									80,3		80,3
Stand Voorjaarsnota 2010	367,9	603,8	1.384,5	721,0	411,6	2.276,6	1.088,0	2,2	- 8,1	1.663,7	8.511,3

* Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

1. Definitieve eindejaarsmarge 2009

Het defensiebudget wordt bijgesteld met een bedrag van – € 106,1 miljoen. Dit betreft de doorwerking van de eindejaarsmarge als gevolg van de gerealiseerde bedragen in 2009.

2. Overhevelingen tussen departementen

Overhevelingen tussen het ministerie van Defensie en andere departementen hebben per saldo geleid tot een verhoging van het defensiebudget met € 76,0 miljoen. Van het ministerie van Buitenlandse Zaken is € 44,4 miljoen ontvangen voor de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties en € 16,1 miljoen voor de uitvoering van de bescherming van ambassadepersoneel. Tevens is van dit ministerie een investeringsbijdrage van € 12,0 miljoen ontvangen voor de Nederlandse deelname aan het C-17-initiatief van de NAVO om de strategische luchttransportcapaciteit te vergroten. Een eenmalige bijdrage van € 6,1 miljoen van het ministerie van Economische Zaken is toegevoegd voor de ontwikkeling van windenergie in Coevorden. Daarnaast vinden er diverse overhevelingen plaats tussen departementen die het defensiebudget met € 2,6 miljoen verlagen.

3. Herschikkingen tussen defensieonderdelen

De herschikkingen betreffen diverse aanpassingen op de budgetten voor de investeringen en de personele- en materiële exploitatie. De personele exploitatie en een verdere verdeling van de budgetten hebben plaatsgevonden om uitvoering te kunnen geven aan de versoberingsmaatregelen en de herziening van de personele vulling. De materiële exploitatie is aangepast aan de bijgestelde behoefte voor telefonie en werkplekdiensten, de brandstofkosten, de verhuis- en inrichtingskosten, de hogere kosten voor energie en het gereedmaken van materieel dat wordt afgestoten. Tevens is het budget aangepast in verband met de in 2010 nog te verwachten schadeclaims naar aanleiding van het helikopterongeval in de Bommelerwaard. De investeringsbudgetten zijn neerwaarts aangepast en aangewend voor de exploitatie ten behoeve van de operationele ondersteuning en voor een toedeling aan het negatieve saldo op het artikel Nominaal en onvoorzien.

4. Bijstelling ontvangsten Domeinen

De uitgavenbegroting wordt bijgesteld als gevolg van de hierna toegelichte bijstelling van de ontvangsten.

Overzicht ontvangstenmutaties

Bedragen x EUR 1 miljoen*

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Begroting 2010	1,4	13,6	15,8	9,2	4,7	269,1	96,7	0,0	0,0	9,6	420,0
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2010											
1. Bijstelling ontvangsten Domeinen						78,1	2,3				80,3
Stand Voorjaarsnota 2010	1,4	13,6	15,8	9,2	4,7	347,2	98,9	0,0	0,0	9,6	500,4

* Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

1. Bijstelling ontvangsten Domeinen

Met name door vertragingen in de afhandeling van de verkoop van enerzijds Orion-vliegtuigen aan Portugal en anderzijds mijnenjagers van de Alkmaarklasse aan Letland vond in 2009 een onderrealisatie plaats. Deze ontvangsten zijn nu ingeboekt voor 2010.

Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 20 Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	323.500		44.400	367.900	- 8.306				
Uitgaven operaties									
Vrede en stabiliteit in Europa/Balkan, waarvan	3.800			9.800					
EUFOR/Althea	3.500		4.100	7.600					
EULEX	300		1.000	1.300					
KFOR			600	600					
EUPM			300	300					
Vrede en stabiliteit in Afghanistan, waarvan	278.210			316.895					
ISAF	188.000		19.000	207.000					
ISAF REDEPLOYMENT	90.000		19.000	109.000					
NTM-A			385	385					
EUPOL	210			210					
Vrede en stabiliteit in het Midden-Oosten, waarvan	500			520					
UNIFIL									
EUBAM			20	20					
UNTSO	500			500					
Vrede en stabiliteit in Afrika, waarvan	400			18.960					
EU NAVFOR ATALANTA			12.600	12.600					
EUFOR TCHAD/RCA			1.000	1.000					
UNMIS	400		900	1.300					
ALLIED PROTECTOR									
EUSEC (FIN)			100	100					
AMIS			10	10					
UNAMID			150	150					
Ocean Shield			3.800	3.800					
Vrede en stabiliteit in Irak, waarvan				800					
NTM-I			800	800					
Vrede en stabiliteit in de Perzische Golf, waarvan				375					
CFMCC			200	200					
NLTC			175	175					
Vrede en stabiliteit in Azië, waarvan									
EUMM									
Overige missies, waarvan	2.200			4.820					
Missies algemeen			2.650	2.350					
Bijdragen aan politiemissies	2.200			2.200					
Totaal uitgaven operaties	285.110		66.790	351.900					
Uitgaven contributies, waarvan									
NAVO CRO/EU-contributies	16.000			16.000					
Afdracht premie/koopsom pensioenen									
Totaal uitgaven contributies	16.000			16.000					
Voorziening HGIS	22.390		- 22.390	0	- 8.306				
Totaal uitgaven	323.500		44.400	367.900	- 8.306				
Ontvangsten									

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Totaal ontvangsten	1.407			1.407					

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties		
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
EUFOR-Althea	4.100	4.100
ISAF	19.000	19.000
ISAF Redeployment	19.000	19.000
ATALANTA	12.600	12.600
Ocean Shield	3.800	3.800
Diverse kleine operaties	8.290	8.290
Voorziening en overige operaties	- 22.390	- 22.390
Totaal beleidsmatige mutaties	44.400	44.400
Totaal mutaties	44.400	44.400

Toelichting

Voor de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties wordt een budget van € 44,400 miljoen toegevoegd aan beleidsartikel 20. Dit is met name terug te vinden bij onderstaande missies:

EUFOR/Althea

Met Kamerstuk 29 521, nr. 137 van 23 maart 2010 is de Nederlandse deelname aan de EUFOR-missie in Bosnië-Herzegovina verlengd van 1 juni 2010 tot en met 1 maart 2011. De raming voor 2010 wordt verhoogd met € 4,1 miljoen naar € 7,6 miljoen.

ISAF

De raming van 2010 ISAF is bijgesteld met € 19,0 miljoen naar € 207,0 miljoen. Deze bijstelling is voornamelijk het gevolg van de overloop van uitgaven die in 2009 niet tot realisatie zijn gekomen.

ISAF Redeployment

In de artikel 100-brief (Kamerstuk 27 925, nr. 279 van 30 november 2007) over de Nederlandse bijdrage aan ISAF tot 1 augustus 2010 was voor de redeployment een bedrag van € 115,0 miljoen gereserveerd en als stelpost opgenomen. Begin dit jaar zijn de additionele uitgaven voor de redeployment gedetailleerd geraamd en vastgesteld op € 229,0 miljoen (Kamerstuk 27 925, nr. 388 van 26 maart 2010), waarvan € 109,0 miljoen voor 2010, € 100,0 miljoen voor 2011 en € 20 miljoen voor 2012. In deze raming is er van uitgegaan dat het aanwezige materieel grotendeels zal worden terugvervoerd naar Nederland op basis van een Redeployment Taskforce van ongeveer 1.400 militairen, en dat na terugkomst in Nederland onderhoud en herstel van het ingezette materieel nodig zal zijn. Tot slot is rekening gehouden met de inzet van het F-16-detachement en

het helikopterdetachement voor de bescherming van de redeployment. De raming voor 2010 wordt verhoogd met € 19,0 miljoen naar € 109,0 miljoen.

Atalanta

De Nederlandse deelname aan de EU-operatie ATALANTA wordt voor 2010 geraamd op € 12,6 miljoen. Hiervan is € 5,7 miljoen geraamd voor de inzet van Hr. Ms. Tromp en Hr. Ms. Johan de Witt (Kamerstuk 29 521, nr. 124 van 13 november 2010), € 4,4 miljoen is geraamd voor de inzet van Hr. Ms. Amsterdam in de 2^e helft van 2010 en is € 2,5 miljoen het gevolg de inzet van Hr. Ms. Evertsen in 2009 (Kamerstuk 29 521, nr. 90 van 19 december 2008). Doordat Hr. Ms. Evertsen tot eind 2009 aan de operatie Atalanta heeft deelgenomen, wordt een deel van de rekeningen betaald in 2010. Het gaat hier met name om rekeningen voor voeding en brandstof.

OCEAN SHIELD

De Nederlandse deelname aan de NAVO-antipiraterij operatie OCEAN SHIELD wordt voor 2010 geraamd op € 3,8 miljoen.

Overige operaties en kleine missies

De raming van de overige operaties en kleine missies wordt verhoogd met € 8,3 miljoen.

Voorziening crisisbeheersingsoperaties

De nog beschikbare ruimte op de voorziening crisisbeheersingsoperaties wordt met € 22,4 miljoen verlaagd.

Beleidsartikel 21 Commando zeestrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	608.195	- 750	- 4.664	602.781	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Commando Zeestrijdkrachten Nederland	509.069		- 4.435	504.634	0	0	0	0	0
Commando Zeestrijdkrachten Caribisch gebied	48.615		- 1.836	46.779	0	0	0	0	0
Kustwacht Nederland	24.718		358	25.076	0	0	0	0	0
Kustwacht Nederlandse Antillen en Aruba	2.847		0	2.847	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	585.249	0	- 5.913	579.336	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Commando Zeestrijdkrachten	18.371	- 750	1.249	18.870	0	0	0	0	0
Bijdragen aan batenlastendiensten	5.575		0	5.575	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	23.946	- 750	1.249	24.445	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	609.195	- 750	- 4.664	603.781	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	13.564		0	13.564	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Aanpassing telefonie en werkplekdiensten	1.846	0	1.846
Verwerking gefaseerd vullingschema	- 5.898	0	- 5.898
Verwerking diverse versoberingsmaatregelen	- 2.201	- 112	- 2.313
Overige mutaties en wisselkoers	1.701	0	1.701
Interne herschikkingen CZSK	- 1.361	1.361	0
Totaal beleidsmatige mutaties	- 5.913	1.249	- 4.664
Totaal mutaties	- 5.913	1.249	- 4.664

Toelichting

Aanpassing telefonie en werkplekdiensten

Deze mutatie betreft de aanpassing en ophoging van de budgetten voor telefonie en werkplekdiensten doordat de voorziene vraagdemping en efficiency met een ander tempo wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft de invoering van een basisaccount voor elke defensiewerknemer een herschikking van de werkplekbudgetten tot gevolg.

Verwerking gefaseerd vullingschema

Deze mutatie betreft de aanpassing van de gefaseerde vullingslijnen op basis van de ontwikkeling van het personeelsbestand, de consequenties van het loopbaanlint en diverse kleine personele mutaties.

Verwerking diverse versoberingmaatregelen

Deze mutatie heeft betrekking op de doorwerking van de goedgekeurde plannen van aanpak die in het kader van de in de begroting 2010 opgenomen versoberingmaatregelen zijn uitgewerkt. Het gaat hierbij met name om dienstreizen, open dagen, werving, bureauzaken en bovenformatieve inhuur.

Overige mutaties en wisselkoers

Dit betreft diverse bijstellingen en de gevolgen van de wisselkoersaanpassingen met het Caribisch gebied.

Interne herschikkingen CZSK

Dit betreft een neutrale herschikking binnen het CZSK om de activiteiten te laten aansluiten op de artikelonderdelen.

Beleidsartikel 22 Commando landstrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amended	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	1.336.623	- 1.770	24.637	1.359.490	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Operationeel Commando LAS	1.087.631		23.580	1.111.211	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	1.087.631	0	23.580	1.111.211	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Commando LAS	257.669	- 1.770	943	256.842	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	16.323		114	16.437	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	273.992	- 1.770	1.057	273.279	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	1.361.623	- 1.770	24.637	1.384.490	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	15.823		0	15.823	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Aanpassing telefonie en werkplekdiensten	0	14.127	14.127
Verwerking gefaseerd vullingschema	7.900	5.624	13.524
Verwerking diverse versoeringsmaatregelen	- 215	- 2.799	- 3.014
Interne herschikkingen CLAS	15.895	- 15.895	0
Totaal beleidsmatige mutaties	23.580	1.057	24.637
Totaal mutaties	23.580	1.057	24.637

Toelichting

Aanpassing telefonie en werkplekdiensten

Deze mutatie betreft de aanpassing en ophoging van de budgetten voor telefonie en werkplekdiensten doordat de voorziene vraagdemping en efficiency met een ander tempo wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft de invoering van een basisaccount voor elke defensiewerknemer een herschikking van de werkplekbudgetten tot gevolg.

Verwerking gefaseerd vullingschema

Deze mutatie betreft de aanpassing van de gefaseerde vullinglijnen op basis van de ontwikkeling van het personeelsbestand, de consequenties van het loopbaanlint en diverse kleine personele mutaties.

Verwerking diverse versoeringmaatregelen

Deze mutatie heeft betrekking op de doorwerking van de goedgekeurde plannen van aanpak die in het kader van de in de begroting 2010 opgenomen versoeringmaatregelen zijn uitgewerkt. Het gaat hierbij met

name om dienstreizen, open dagen, werving, bureauzaken en bovenformatieve inhuur.

Interne herschikkingen CLAS

Dit betreft een neutrale herschikking binnen het CLAS om de activiteiten te laten aansluiten op de artikelonderdelen.

Beleidsartikel 23 Commando luchtstrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	757.930	- 638	3.751	761.043	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Commando Luchtstrijdkrachten Nederland	615.906		2.899	618.805	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	615.906	0	2.899	618.805	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Commando Luchtstrijdkrachten	93.244	- 638	852	93.458	0	0	0	0	0
Bijdragen aan batenlastendiensten	8.780		0	8.780	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	102.024	- 638	852	102.238	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	717.930	- 638	3.751	721.043	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	9.181		0	9.181	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Aanpassing telefonie en werkplekdiensten	- 1.137	0	- 1.137
Verwerking gefaseerd vullingschema	3.810	638	4.448
Verwerking diverse versoberingsmaatregelen	157	283	440
Interne herschikkingen CLSK	69	- 69	0
Totaal beleidsmatige mutaties	2.899	852	3.751
Totaal mutaties	2.899	852	3.751

Toelichting

Aanpassing telefonie en werkplekdiensten

Deze mutatie betreft de aanpassing en ophoging van de budgetten voor telefonie en werkplekdiensten doordat de voorziene vraagdemping en efficiency met een ander tempo wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft de invoering van een basisaccount voor elke defensiewerknemer een herschikking van de werkplekbudgetten tot gevolg.

Verwerking gefaseerd vullingschema

Deze mutatie betreft de aanpassing van de gefaseerde vullingslijnen op basis van de ontwikkeling van het personeelsbestand, de consequenties van het loopbaanlint en diverse kleine personele mutaties.

Verwerking diverse versoeringmaatregelen

Deze mutatie betreft een correctie van reeds ingeboekte budgetten vanwege de doorwerking van de goedgekeurde plannen van aanpak die in het kader van de in de begroting 2010 opgenomen versoeringmaatregelen zijn uitgewerkt. Het gaat hierbij met name om dienstreizen, open dagen, werving, bureauzaken en bovenformatieve inhuur.

Interne herschikkingen CLSK

Dit betreft een neutrale herschikking binnen het CLSK om de activiteiten te laten aansluiten op de artikelonderdelen.

Beleidsartikel 24 Commando Koninklijke marechaussee

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	395.351	0	16.222	411.573	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Operationele taakvelden	366.339	0	13.261	379.600	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	366.339	0	13.261	379.600	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Koninklijke marechaussee	25.893	0	2.961	28.854	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	3.119		0	3.119	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	29.012	0	2.961	31.973	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	395.351	0	16.222	411.573	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	4.652	0	0	4.652	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Beveiliging Ambassade personeel	10.313		10.313
Aanpassing telefonie en werkplekdiensten	688		688
Verwerking gefaseerd vullingschema	5.037	- 114	4.923
Verwerking diverse versoeringsmaatregelen	298		298
Interne herschikkingen Kmar	- 3.075	3.075	0
Totaal beleidsmatige mutaties	13.261	2.961	16.222
Totaal mutaties	13.261	2.961	16.222

Toelichting

Beveiliging Ambassade personeel

Betreft hier een convenant tussen Buitenlandse Zaken en Defensie met betrekking tot de beveiliging van ambassades in het buitenland wat wordt uitgevoerd door personeel van de Koninklijke marechaussee.

Aanpassing telefonie en werkplekdiensten

Deze mutatie betreft de aanpassing en ophoging van de budgetten voor telefonie en werkplekdiensten doordat de voorziene vraagdemping en efficiency met een ander tempo wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft de invoering van een basisaccount voor elke defensiewerknemer een herschikking van de werkplekbudgetten tot gevolg.

Verwerking gefaseerd vullingschema

Deze mutatie betreft de aanpassing van de gefaseerde vullinglijnen op basis van de ontwikkeling van het personeelsbestand, de consequenties van het loopbaanlint en diverse kleine personele mutaties.

Verwerking diverse versoberingmaatregelen

Deze mutatie betreft een correctie van reeds ingeboekte budgetten vanwege de doorwerking van de goedgekeurde plannen van aanpak die in het kader van de in de begroting 2010 opgenomen versoberingmaatregelen zijn uitgewerkt. Het gaat hierbij met name om dienstreizen, open dagen, werving, bureauzaken en bovenformatieve inhuur.

Interne herschikkingen CKmar

Dit betreft een neutrale herschikking binnen het CKmar om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Beleidsartikel 25 Defensie Materieelorganisatie

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	1.794.527	- 428	- 59.830	1.734.269	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Investerings zeestrijdkrachten	289.478		- 32.000	257.478	0	0	0	0	0
Investerings landstrijdkrachten	355.702	0	- 32.000	323.702	0	0	0	0	0
Investerings luchstrijdkrachten	360.212		- 13.000	347.212	0	0	0	0	0
Investerings Koninklijke marechaussee	16.959	0	- 1.436	15.523	0	0	0	0	0
Investerings Defensiebreed	246.985		- 36.550	210.435	0	0	0	0	0
Investerings overig	24.930		- 2.000	22.930	0	0	0	0	0
Logistieke ondersteuning zeestrijdkrachten	240.393		18.600	258.993	0	0	0	0	0
Logistieke ondersteuning landstrijdkrachten	296.624		14.600	311.224	0	0	0	0	0
Logistieke ondersteuning luchstrijdkrachten	256.762		22.600	279.362	0	0	0	0	0

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Totaal programma-uitgaven	2.088.045	0	- 61.186	2.026.859	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Directie Materieel									
Organisatie	246.940	- 428	1.356	247.868	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	1.919		0	1.919	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	248.859	- 428	1.356	249.787	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	2.336.904	- 428	- 59.830	2.276.646	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	269.125		78.059	347.184	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Investerin-gen	Totaal
Autonome mutaties				
Totaal autonome mutaties	0	0	0	0
Beleidsmatige mutaties				
Beveiliging Ambassade personeel	0	0	5.414	5.414
Verwerving C-17 transportcapaciteit	0	0	12.000	12.000
Aanpassing telefonie en werkplekdiensten	0	- 1.653	0	- 1.653
Verwerking gefaseerd vullingschema	0	- 1.006	0	- 1.006
Verlaging investeringen tbv exploitatie	0	0	- 130.400	- 130.400
Bijstelling (compensatie) exploitatie uitgaven	68.000	7.000	0	75.000
Doorwerking eindejaarsmarge 2009	- 52.000	- 8.000	0	- 60.000
Verhuis en inrichtingskosten	5.000	5.000	0	10.000
Afstotingskosten	20.000	0	0	20.000
Brandstof	10.000	0	0	10.000
Overige mutaties	4.800	15	- 4.000	815
Totaal beleidsmatige mutaties	55.800	1.356	- 116.986	- 59.830
Totaal mutaties	55.800	1.356	- 116.986	- 59.830

Toelichting

Beveiliging Ambassade personeel

Betreft hier een convenant tussen Buitenlandse Zaken en Defensie met betrekking tot de beveiliging van ambassades in het buitenland, hiervoor zijn materiële uitgaven noodzakelijk, waarvoor DMO de uitvoering verzorgt. De beveiliging wordt uitgevoerd door personeel van de Koninklijke marechaussee.

Verwerving C-17 transportcapaciteit

Het gaat hier om de investeringsbijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de Nederlandse deelname aan het C-17 initiatief van de NAVO om de strategische luchttransportcapaciteit te vergroten. Dit budget wordt toegevoegd aan de investeringen Luchtstrijdkrachten.

Aanpassing telefonie en werkplekdiensten

Deze mutatie betreft de aanpassing en ophoging van de budgetten voor telefonie en werkplekdiensten doordat de voorziene vraagdemping en efficiency met een ander tempo wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft de invoering van een basisaccount voor elke defensiewerknemer een herschikking van de werkplekbudgetten tot gevolg.

Verwerking gefaseerd vullingschema

Deze mutatie betreft de aanpassing van de gefaseerde vullingslijnen op basis van de ontwikkeling van het personeelsbestand, de consequenties van het loopbaanlint en diverse kleine personele mutaties.

Verlaging investeringen voor exploitatie

Met deze mutatie wordt compensatie geboden ter dekking van de hogere exploitatie-uitgaven bij de Logistieke ondersteuning zee-, land- en luchtmacht. Daarnaast wordt het saldo op het artikel Nominaal verwerkt op de relevante investeringsartikelen. De budgettaire ruimte hiervoor wordt gevonden doordat een aantal investeringsprojecten naar latere jaren faseert (waar onder het project Chinook uitbreiding en versterking).

Bijstelling (compensatie) exploitatie-uitgaven

Binnen de investeringsbudgetten worden middelen vrijgemaakt om ruimte te scheppen in de DMO-exploitatie ten behoeve van de operationele ondersteuning.

Doorwerking eindejaarsmarge 2009

De meeruitgaven in 2009 voor de personele- en materiële exploitatie resulteren in vermindering van de uitgavenruimte voor 2010.

Verhuis- en inrichtingskosten

Het betreft hier de noodzakelijke verhuis- en inrichtingskosten vanwege de verhuizing van het Logistiek Bevoorradingsbedrijf.

Afstotingskosten

Met dit bedrag wordt voorzien in het verkoopgereed maken van af te stoten overtollig materieel.

Brandstof

De raming voor brandstof wordt aangepast op grond van de gestegen brandstofprijzen.

Overige mutaties

Het betreft hier enkele kleine wijzigingen in de uitgaven voor de materiële exploitatie. Daarnaast vallen de uitgaven voor het project Milsatcom onder programma-uitgaven in plaats van investeringen.

Beleidsartikel 26 Commando DienstenCentra

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendedment	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	1.144.447	3.744	- 57.202	1.090.989	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programmauitgaven									
Bedrijfsgroep informatievoorziening en technologie	55.909		- 7.586	48.323	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Transport	94.321		- 5.207	89.114	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Gezondheidszorg	86.704		- 6.196	80.508	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Facility Services	170.335		- 14.374	155.961	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Personele diensten	106.067		20.879	126.946	0	0	0	0	0
Nederlandse Defensie Academie	59.604		- 3.840	55.764	0	0	0	0	0
Attachés	20.688		0	20.688	0	0	0	0	0
Investerings infrastructuur	227.301	4.149	- 399	231.051	0	0	0	0	0
Investerings informatievoorziening	124.383		- 29.991	94.392	0	0	0	0	0
Exploitatie informatievoorziening	159.891		- 3.400	156.491	0	0	0	0	0
Totaal programmauitgaven	1.105.203	4.149	- 50.114	1.059.238	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Commando Diensten-Centra	25.877	- 405	- 6.889	18.583	0	0	0	0	0
Bijdragen aan batenlastendiensten	10.367		- 199	10.168	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	36.244	- 405	- 7.088	28.751	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	1.141.447	3.744	- 57.202	1.087.989	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	96.654	0	2.285	98.939	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programmauitgaven	Apparaatsuitgaven	Investerings	Totaal
Autonome mutaties				
Totaal autonome mutaties	0	0	0	0
Beleidsmatige mutaties				
Overheveling tussen departementen	- 3.400	0	6.101	2.701
Overheveling project Windpark Coevorden	0	0	3.100	3.100
Verhuis en inrichtingskosten	0	0	- 10.000	- 10.000
Afstotingskosten	0	4.200	0	4.200
Bommelerwaard	20.000	0	0	20.000
Aanpassing telefonie en werkplekdiensten	0	2.321	- 5.991	- 3.670
Verwerking gefaseerd vulling-schema	- 13.755	2.991	0	- 10.764
Aanpassing investeringen	0	0	400	400
Doorwerking eindejaarsmarge 2009	- 22.569	- 16.600	0	- 39.169
Verlaging IV-investeringen	0	0	- 24.000	- 24.000
Totaal beleidsmatige mutaties	- 19.724	- 7.088	- 30.390	- 57.202

Toelichting

Overhevelingen tussen departementen

Het betreft hier de defensiebijdrage 2009 (€ 3,4 miljoen) in de centrale exploitatiekosten voor het project C2000 dat wordt overgeheveld naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Daarnaast is er een eenmalige bijdrage (€ 6,1 miljoen) van het ministerie van Economische Zaken voor de ontwikkeling van windenergie in Coevorden.

Overheveling windpark Coevorden

De uitvoering en de hierbij behorende uitgaven voor het project windpark Coevorden is overgeheveld van de Bestuursstaf naar het Commando DienstenCentra.

Verhuis- en inrichtingskosten

De raming voor verhuis- en inrichtingskosten wordt neerwaarts bijgesteld ter dekking van de uitgaven voor de materiële exploitatie, zoals voor afstotingskosten en claims Bommelerwaard.

Afstotingskosten

Met dit bedrag wordt voorzien in het verkoopgereed maken van af te stoten overtollig materieel.

Bommelerwaard

Aan het Commando DienstenCentra wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de nog te ontvangen schadeclaims naar aanleiding van het helikopterongeval in de Bommelerwaard. In 2009 bleef het aantal schadeclaims achter bij de raming, waardoor deze uitgaven nu in 2010 worden verwacht.

Aanpassing telefonie en werkplekdiensten

Deze mutatie betreft de aanpassing en ophoging van de budgetten voor telefonie en werkplekdiensten omdat de voorziene vraagdemping en efficiency met een ander tempo wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft de invoering van een basisaccount voor elke defensiewerknemer een herschikking van de werkplekbudgetten tot gevolg.

Verwerking gefaseerd vullingschema

Deze mutatie betreft de aanpassing van de gefaseerde vullingslijnen op basis van de ontwikkeling van het personeelsbestand, de consequenties van het loopbaanlint en diverse kleine personele mutaties.

Doorwerking eindejaarsmarge 2009

De meeruitgaven in 2009 voor de personele- en materiële exploitatie resulteert in vermindering van de uitgavenruimte voor 2010.

Verlaging IV-investeringen

Het investeringsniveau voor informatievoorziening (IV) is neerwaarts aangepast en wordt aangewend ter dekking van het saldo op het artikel Nominaal. De budgettaire ruimte wordt gevonden doordat een deel van de IV-investeringen naar latere jaren faseert.

Niet-Beleidsartikel 80 Nominaal en onvoorzien

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	- 85.041		76.932	- 8.109	13.091	11.311	12.397	12.316	12.193
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Loonbijstelling	0		0	0	0	0	0	0	0
Prijsbijstelling	0		0	0	0	0	0	0	0
Nader te verdelen	- 85.041		76.932	- 8.109	13.091	11.311	12.397	12.316	12.193
Onvoorzien	0		0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	- 85.041	0	76.632	- 8.109	13.091	11.311	12.397	12.316	12.193

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Doorwerking eindejaarsmarge uit 2009	- 6.902		- 6.902
Doorwerking ontvangsten Domeinen (vertraging uit 2009)	80.344		80.344
Overhevelingen tussen departementen	1.178		1.178
Bijstelling ramingen defensieonderdelen	2.312		2.312
Totaal beleidsmatige mutaties	76.932	0	76.932
Totaal mutaties	76.932	0	76.932

Toelichting

Doorwerking eindejaarsmarge uit 2009

In deze eerste suppletoire begroting 2010 wordt op dit artikel een deel van de doorwerking van de eindejaarsmarge 2009 verwerkt voor een bedrag van - € 6,902 miljoen. Het grootste deel van de eindejaarsmarge is in 2010 verwerkt bij de DMO (- € 60 miljoen) en het CDC (- € 39,169 miljoen), zodat hiermee het totaal uitkomt op - € 106,071 miljoen.

Doorwerking ontvangsten Domeinen

Dit betreft de doorwerking in de uitgaven van de bij de verkoopopbrengsten via de Dienst der Domeinen in 2010 ingeboekte ontvangsten, die zijn doorgeboekt uit 2009.

Overheveling tussen departementen

Deze mutatie betreft overhevelingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor de Interdepartementale commissie Bedrijfsvoering Rijk (ICBR-gelden) voor de Digitale Werkplek Rijksoverheid (DWR), terugboeking Verzilvering TMG-consult en ABD-interim en een bijdrage naar BZK ten behoeve van de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering (ICBR). Tevens is door het ministerie van Verkeer en Waterstaat budget overgeheveld voor de communicatieapparatuur C/P2000 die in gebruik is bij de KNRM. Daarnaast is er budget overgeheveld voor het Kluwercontract, Vernieuwing Rijksdienst, Nationaal Bureau voor verbindingsbeveiliging en het Sociaal flankerend beleid. De

mutatie voor de latere jaren heeft met name betrekking op de uitgekeerde prijsbijstelling vanaf 2011.

Bijstelling raming defensieonderdelen

Deze mutatie betreft per saldo de compensaties van mutaties zoals aangegeven bij de defensieonderdelen. Deze hebben betrekking op de aangepaste uitgaven voor investeringen, brandstoffen, afstotingskosten, claims Bommelerwaard, telefonie en werkplekdiensten, versoberingsmaatregelen, de gefaseerde vullingslijnen van het personeelsbestand en de consequenties van het loopbaanlint.

Niet-beleidsartikel 90 Algemeen

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2010	Mutaties Amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	1.667.801	- 158	6.075	1.673.718	- 1.350	- 1.350	- 1.350	- 1.350	1.350
Uitgaven									
Apparaatsuitgaven									
Bestuursstaf	111.765	- 158	7.997	119.604					
Militaire Inlichtingen-en Veiligheidsdienst	74.671		- 170	74.501	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	0		0	0	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	186.436	- 158	7.827	194.105	0	0	0	0	0
Programma-uitgaven									
Pensioenen en uitkeringen	1.123.444		- 4.470	1.118.974	0	0	0	0	0
Wachtgeld, inactiviteits-wedden en SBK-gelden	120.352		52	120.404	0	0	0	0	0
Ziektekostenvoorziening	9.274		0	9.274	0	0	0	0	0
Milieu-uitgaven	11.019		- 3.100	7.919	0	0	0	0	0
Subsidies en bijdragen	14.657		4.810	19.467	0	0	0	0	0
Bijdragen aan de NAVO	77.364		0	77.364	0	0	0	0	0
Internationale samenwerking	5.332		- 1.220	4.112	0	0	0	0	0
Wetenschappelijk onderzoek	74.035		- 350	73.685	- 1.350	- 1.350	- 1.350	0	0
Overige uitgaven	35.888		2.526	38.414	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	1.471.365	0	- 1.752	1.469.613	- 1.350	- 1.350	- 1.350	0	0
Totaal uitgaven	1.657.801	- 158	6.075	1.663.718	- 1.350	- 1.350	- 1.350	0	0
Totaal ontvangsten	9.609		0	9.609	0	0	0	0	0

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Overhevelingen tussen departementen	42	0	42
Aanpassing telefonie en werkplekdiensten	0	- 401	- 401
Verwerking gefaseerd vullingschema	4.526	- 1.898	2.628
Verwerking diverse versoberingsmaatregelen	- 1.220	1.526	306
Overheveling project Windmolens Coevorden naar het CDC	- 3.100	0	- 3.100
Overige bijstellingen	0	6.600	6.600
Interne herschikkingen	- 2.000	2.000	0
Totaal beleidsmatige mutaties	- 1.752	7.827	6.075

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Totaal
Totaal mutaties	- 1.752	7.827	6.075

Toelichting

Overheveling tussen departementen

Deze mutatie bestaat uit drie overhevelingen: een naar het ministerie van Verkeer en Waterstaat voor het defensieaandeel voor de instandhoudingsbijdrage NLR en een bijdrage in de maatschappelijke innovatieagenda veiligheid project Intelligent Bridge van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft budget overgeheveld voor de beveiliging van ambassades in het buitenland. De beveiliging wordt uitgevoerd door personeel van de Koninklijke marechaussee. Het betreft hier de doorwerking van pensioen gerelateerde personele uitgaven.

Aanpassing telefonie en werkplekdiensten

Deze mutatie betreft de aanpassing en ophoging van de budgetten voor telefonie en werkplekdiensten doordat de voorziene vraagdemping en efficiency met een ander tempo wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft de invoering van een basisaccount voor elke defensiewerknemer een herschikking van de werkplekbudgetten tot gevolg.

Verwerking gefaseerd vullingschema

Deze mutatie betreft de aanpassing van de gefaseerde vullingslijnen op basis van de ontwikkeling van het personeelsbestand, de consequenties van het loopbaanlint en diverse kleine personele mutaties.

Verwerking diverse versoberingmaatregelen

Deze mutatie heeft betrekking op de goedgekeurde plannen van aanpak die in het kader van de in de begroting 2010 opgenomen versoberingmaatregelen zijn uitgewerkt. Het gaat hierbij met name om dienstreizen, open dagen, werving, bureauzaken en bovenformatieve inhuur.

Overheveling project Windmolens Coevorden

De uitvoering van het project Windmolens Coevorden en het daarbij behorende budget wordt overgeheveld naar het Commando Diensten-Centra.

Overige bijstellingen

Deze mutatie is in het bijzonder het gevolg van de noodzakelijke inhuur van ICT-personeel voor de administratieve systemen in het kader van het verbeteren van het financieel beheer.

Interne herschikkingen

Met deze bijstelling worden de programma- en apparaatsuitgaven op het verwachte uitgavenniveau gebracht. Binnen de Bestuursstaf vinden diverse kleine herschikkingen plaats, zodat het budget bij de artikelonderdelen aansluit op de daar verwachte realisatie.